

Cursus Sensorische Informatieverwerking voor paramedici

Voorafgaand aan de cursus worden de cursisten geacht persoonlijke leerdoelen, in tweevoud, op te stellen, waarvan er één exemplaar in blok 1 wordt ingeleverd bij de docent. Hierdoor kan optimaal worden aangesloten bij de individuele leerlijn van de cursisten, kan tussentijds gereflecteerd worden en wordt een individu specifieke begeleiding gegarandeerd.

Vorbereidende opdracht voor aanvang van de cursus

Lezen:

Boek: ***De dag door met dementie***; Anneke van der Plaats en Dick Kits

Artikelen: allen aanbevolen leesmateriaal. Achter tabblad 3 staan artikelen die verplicht gelezen moeten worden, die worden benoemd achter elk blok. De andere aanbevolen artikelen zijn facultatief.

Programma en opdrachten:

BLOK 1 (contact uren: 11 , zelfstudie uren: 26)

Doel (lesdagen en zelfstudie/ opdrachten):

- De cursist krijgt verdiepende theoretische kennis van de zintuigen en het neurologisch proces van de sensorische informatieverwerking binnen de normale ontwikkeling aangereikt. De cursist leert deze kennis te integreren en legt daarmee een basis voor het toepassen binnen het proces van klinisch redeneren.
- De cursist krijgt inzicht in de verschillende manieren van reageren op sensorische informatie en de invloed daarvan op het aanleren van motorische vaardigheden in relatie tot het bewegen, de alertheid, het spel (activiteiten) en de participatie binnen de normale ontwikkeling.
- De cursist maakt een start in het leren van methodisch observeren en analyseren van video beelden. Hierbij kijkt de cursist naar sensorische ondersteunde cliënt -, interactie-, omgevings-en materiaal/ middelfactoren.
- De cursist krijgt theoretische en ervaringskennis van de alertheid en de (co en/of zelf) regulatie daarvan en wordt hierbij uitgedaagd om dit te vertalen naar het eigen bewegen/ervaren.

Inhoud:

Kennis maken, opzet cursus.

Normale ontwikkeling en neurologisch proces van de van de Sensorische Informatieverwerking

Alertheid (incl. zelf regulatie en co- regulatie)

Houdingsregulatie, balans

De veranderingen in het ouder worden van de zintuigen/ zintuigsystemen

Leren methodisch observeren en analyseren

Lezen:

Reader: Hoofdstuk 1 t/m 5

Boek: **Sensory Modulation in Dementia Care**; T. Champagne blz. 1-57

Boek: **Neurologie**; Wolters en Groenewegen. Inhoud wordt bekend verondersteld.

Mocht dit onvoldoende bekend of weggezakt zijn:

Deel 1: Blz. 33 t/m 39

Deel 2: Blz: 171 t/m 204

Deel 3: blz: 205 t/m 215 (t/m 16.2.2)

Deel 6: blz: 406 t/m 446

Deel 7: blz: 491 t/m 495

Opdracht: lees onderstaande artikelen uit de reader ter voorbereiding op blok 2:

- Lane S.J., Mailloux Z., Schoen S., Bundy A., May-Benson T., Parham L.D., Smith Roley S., Schaaf R.C.; *Neural Foundations of Ayres Sensory Integration*®; 2019; Brain Sciences, 2019-9

Video opdracht:

- De cursist maakt een start in het zelfstandig leren uitvoeren van methodisch observeren en analyseren van video beelden. Hierbij kijkt de cursist naar sensorische ondersteunde cliënt-, interactie-, omgevings- en materiaal/ middelfactoren.
- Maak een video opname (max. 2 á 3 min.) van een oudere/ dementerende persoon. Dit mag zonder probleemgedrag zijn. Wel graag in interactie met een ander, partner of verzorgende. Houd rekening met tegenlicht, andere cliënten etc. zoals is besproken in de les!
- Observeer, analyseer en werk vervolgens uit in een power point (pp) of prezi presentatie:
 - Verwerking van zintuiginformatie
 - Alertheid (incl. zelf regulatie/ co- regulatie)
 - Geef per zintuigstelsel aan wat jou daarin opvalt qua gebruik en kwaliteit van inzet van het betreffende zintuigstelsel.
 - Toon de videobeelden in blok 2 en geef een presentatie aan de hand van je pp, met uitleg over de zintuigen en alertheid.

BLOK 2 (contacturen: 11 , zelfstudie uren: 27)

Doel:

- De cursist krijgt inzicht in de andere (afwijkende) manieren van de sensorische registratie, verwerking en feedback en kan deze relateren aan de invloed daarvan op de alertheid, het bewegen in de ruimste zin van het woord, het spel en / of andere activiteiten en de participatie van de cliënt binnen zijn/ haar verschillende milieus.
- De cursist maakt een vervolg in het methodisch observeren en analyseren van video beelden. Hierbij wordt de nieuw verkregen kennis geïmplementeerd binnen het methodisch observeren en analyseren en wordt van de cursist een brede (niet alleen sensorische) kijk verwacht. De cursist leert hierbij tevens meer(dere) betekenis(sen) te geven aan gedrag!
- De cursist leert sensorische signalen te herkennen in voorbereiding op blok 3.

- De cursist krijgt op basis van ervaringsoefeningen inzicht in de signalen die kunnen optreden bij een andere sensorische informatieverwerking. Deze signalen worden geobserveerd, geanalyseerd en voorzien van feedback naar de medecursisten.
- De cursist wordt gewezen op wetenschappelijke artikelen en hij/ zij wordt geacht deze zelfstandig te lezen en uitgedaagd om deze te gebruiken binnen het klinisch redeneerproces.

Inhoud:

Presentaties video opdrachten

Post it Oefeningen

Stress en de invloed daarvan

Bespreken van wetenschappelijke artikelen zodat de cursisten die weten te vinden en zelf na kunnen lezen.

Onderzoek, begeleiding

Vragenlijsten

Lezen:

Reader: blz.: Hoofdstuk 6 t/m 9 +

- Stress
- Stress en de relatie naar witte en grijze stof

Boek: **Uit de pas**; Kranowitz: deel 1 Sensorische Informatieverwerking stoornissen herkennen

Boek: **Sensory modulation in dementia care**, Champagne T. Blz. : 57- 122

Opdracht: lees onderstaande artikelen uit de reader ter voorbereiding op blok 3:

- Lorent G.; *Roepen bij dementerenden*; 2005
- Powell A., Ireland C., Lewis S.; *Visual hallucinations and the role of medications in Parkinson's disease triggers, pathophysiology and management*; The Journal of Neuropsychiatry and Clinical Neurosciences; 2020
- Jing L., Quan C., Fang- Kun L., Zheng H., Song- Shan F.; *Sensory Stimulation to improve arousal in comatose patients after traumatic brain injury: a systematic review of the literature*; Neurological Sciences; 2020

Opdracht:

- Neem de vragenlijsten door, zodat je hier in blok 3 vragen over kan stellen.
- Signaleringslijsten die in de eigen organisatie in omloop zijn meenemen. Deze gaan we in blok 3 met elkaar vergelijken.

Opdracht:

- Hoe ga je SI op kaart zetten binnen je werk setting? Wat en Wie heb je daarbij nodig?
 - Bedenk een oefening (die je met een team kan doen), waarbij de prikkelverwerking een rol speelt. De bedoeling is dat je met deze oefening verduidelijking van de SI kunt bewerkstelligen.
- Zet beide opdrachten op papier en **stuur die 10 dagen vóór blok 3 op** naar jullie docent.

BLOK 3 (contacturen: 11, zelfstudie uren: 25)

Doel:

- De cursist kan inzichtelijk maken wat de wederzijdse beïnvloeding kan zijn tussen gezondheidsproblemen, motorische en cognitieve en/of communicatieve beperkingen, emotionele aspecten of zelfs een veranderde context enerzijds en de sensorische informatieverwerking anderzijds. De cursist relateert dit vervolgens naar het bewegend functioneren en de participatie gekoppeld aan de hulpvraag.
- De cursist maakt een weloverwogen keuze uit de beschikbare sensorisch gerelateerde onderzoeksinstrumenten.
- De cursist leert aan de hand van het methodisch handelingsplan het proces van screening, diagnosticeren, stellen van hypothesen/ doelen (deze worden gewogen en getoetst), behandelen/begeleiding/advisering, tot aan de afsluiting en de evaluatie. Er wordt vanuit voorgaand genoemde brede (niet alleen zintuiglijke) kijk op de cliënt gekeken waar sensorische aspecten geïntegreerd kunnen worden binnen de totale behandeling en begeleidingsplan van de cliënt. Deze bredere analysemogelijkheid binnen het proces van klinisch redeneren leert de cursist op een andere (bredere) manier te kijken naar (motorische) functioneren binnen de participatie en biedt daardoor mogelijkheden ten aanzien van interventie.
- De cursist leert het bewegen en de participatie vanuit een senso- motorische invalshoek te analyseren. Met behulp van video analyses, klinische observaties en specifiek therapeutisch onderzoek worden sensorisch gerelateerde ondersteunende en belemmerende cliënt , interactie- omgeving- en materiaal/middelfactoren beschreven.
- De cursist krijgt inzicht in en kennis van de Data Driven Decision Making programma van Schaaf en Mailloux en leert hoe dit geïntegreerd kan worden binnen het klinische redeneringsproces. Dit stappenplan ondersteunt de cursist tot het formuleren van het voor een cliënt en omgeving gewenst en haalbaar behandelplan, waar doelen gekoppeld worden aan de hulpvraag van de cliënt of zijn/haar omgeving. Dit kan vervolgens vertaald worden naar het verbeteren van participatie in alle milieus van de cliënt en/ of het verbeteren van de kwaliteit van leven.
- De cursist is in staat om een sensorische dieet op te stellen om de alertheid te reguleren en afgestemde zintuiglijke input te geven, aangepast aan de cliënt specifieke variabelen en aangepast aan de hulpvraag ten behoeve van het bewegend functioneren en de participatie.
- Tevens is er een theoretische toets waarin verkregen theoretische kennis middels zelfstudie getoetst wordt.

Inhoud:

Terugkoppeling artikelen

Interventie en advisering

Sensorische dieet

Product demonstratie

Video analyse van een cliënt uit praktijk van de docent.

Lezen:

Boek: ***Sensory Modulation in Dementia Care***; T. Champagne blz. 123-139

Opdracht: lees onderstaande artikelen uit de reader ter voorbereiding op blok 4

- Baker R., Bell S., Baker E., Gibson S., Holloway J., Pearce R., Dowling Z., Thomas P., Assey J., Wareing L.A.; *A randomized controlled trial of the effects of multi-sensory stimulation (MSS) for people with dementia.*; British Journal of Clinical Psychology; 2001
- Espejo-Antunez L., Pérez- Màrmol J.M.; Toldeo- Marhuenda J.V., Albornoz- Cabello M.; *The effect of proprioceptive exercises on balance and physical function in institutionalized older adults : a randomized controlled trial*; Archives of physical medicine and rehabilitation; 2020

Aanbevolen extra literatuur:

Boek: **uit de pas**; Kranowitz deel 2

Artikelen:

- May-Benson T.A., Lopes de Mello Gentil J., Teasdale A.; *Characteristics and Prevalence of Gravitational Insecurity in Children with Sensory Processing Dysfunction*; 2020
- Padilla, R. (2011).; *Effectiveness of environment-based interventions for people with Alzheimer's disease and related dementias.*; American Journal of Occupational Therapy, 65, 514-522.
- Wijnroks: *kritische kanttekeningen bij de discrepantiehypothese en het concept overvraging: het stressmodel als alternatief.*

Opdracht:

- Schrijf een reflectieverslag van max. 1,5 pagina, waarin je reflecteert op de door jou vooraf gestelde persoonlijke leerdoelen, waardoor jouw persoonlijke leerlijn inzichtelijk wordt :
 - Waar sta je ten opzichte van je persoonlijke leerdoelen?
 - Wat heb je nog nodig om je huidige leerdoelen te behalen?
 - Is er behoefte je persoonlijke leerdoelen bij te stellen?

Het reflectieverslag dient uiterlijk 10 dagen vóór aan blok 4 in het bezit van de docent te zijn!

Eind opdracht: (wordt gepresenteerd in blok 4):

Maak samen met medecursist(en) een video opname van een cliënt die in behandeling is bij 1 van jullie.

- Kies een cliënt waarbij de manier van reageren op sensorische informatie van invloed is op de motorische vaardigheden in relatie tot het bewegen, de alertheid, het gedrag, activiteiten en de participatie binnen de hulpvraag van de oudere of zijn/ haar omgeving.
- Gebruik binnen je klinisch redeneringsproces alle verkregen kennis uit de voorgaande blokken. Maak hierbij gebruik van de geleerde onderzoeksmethoden/ middelen waaronder de video analyse. (max. 3 min beeldmateriaal van de cliënt die je gebruikt hebt binnen je onderzoek, wordt in de presentatie getoond)
- Stel je hypothesen en (korte en lange termijn) doelen.
- Presenteer dit geheel in blok 4 aan de docent en medecursisten.

NB. Zorg ervoor dat alle (tijdens deze cursus en middels zelfstudie verkregen) theoretische en praktische kennis terugkomt in het onderzoek en de interventies, zowel in de pp als in de videobeelden. Communiceer helder en transparant de stappen en overwegingen in het proces van klinisch redeneren. Maak hierbij duidelijk hoe je de sensorische informatieverwerking in je therapeutische interventie hebt verwerkt en hierbij samen met het team het behandelplan/ interventieplan hebt opgesteld. Informeer de medecursisten over hoe je het één en ander hebt

aangepakt en waar evt. tegen aan gelopen is binnen het onderzoek of gegeven interventies. Geef ook informatie over de teamtrainingen die er eventueel gedaan zijn.

De eindopdracht is naast de theoretische toets, een moment waarin de cursist alle tijdens de cursus verkregen kennis (zowel binnen de contact als zelfstudie uren), dient te laten zien en te gebruiken binnen het proces van klinische redeneren.

BLOK 4 (contacturen: 11)

Doel:

Interventiemogelijkheden
Presentaties van de Eindopdrachten
Theoretische toets

Evaluatie

Enquête KNGF (voor fysiotherapeuten)
Enquête EstaSI Trainingen (voor alle deelnemers)
Certificering

Certificering:

Op de laatste cursusdag ontvangt de cursist een certificaat, waarop het aantal studie belastinguren en of accreditatiepunten staat vermeld. Om het certificaat uitgereikt te krijgen moet men minstens 87,5 % van de lessen hebben gevolgd. Daarnaast dient de cursist de video analyse/ presentatie, het uitvoeren en inleveren van opdrachten en reflectieverslag, de eindopdracht en de theoretische toets gedaan te hebben. Indien men door omstandigheden niet in staat is een gedeelte van de cursus te volgen, wordt in overleg met de docenten gekeken naar alternatieven of compensatie mogelijkheden. Bij het niet voldoen aan de criteria van de verschillende opdrachten of toetsen, zal door de docent samen met de betreffende cursist gekeken worden waar de hiaten in de kennis zitten. De cursist moet vervolgens doormiddel van een extra opdracht laten zien dat hij/ zij alsnog aan alle eisen voldoet.

Op de laatste vrijdag van Blok 4 sluiten we tussen 16.00 en 17.00 uur af met een borrel en een hapje. Dit geldt alleen voor de cursus in Ermelo. Bij incompany trainingen dient de organisatie dit eventueel zelf te regelen.

De tijden per cursusdag :	9.30 – 16.00 uur
Lunchpauze :	12.30 – 13.10 uur
Koffie/ Theepauze :	10.50 – 11.00 en van 14.50 – 15.00 uur
Netto cursustijd per dag:	5 uur en 30 minuten

Totaal Studiebelasting :	125 uur
Contacturen :	44 uur
Zelfstudie :	81 uur

